

Pracovní list č. 7:

Měkkýši – *Mollusca* I: plži (*Gastropoda*)

I. Přijímání potravy u suchozemských plžů

PO: Jak plži přijímají potravu? Mají zuby?

Postup:

1. umíchejte kaši z mouky, cukru a vody
2. dřevěnou tyčinkou udělejte pásek na sklo
3. položte na sklo hlemýždě (nebo oblovku)
4. ze spodní strany pozorujte, jak hlemýžď (oblovka) přijímá potravu
5. písemně odpovězte na problémovou otázku

II. Přijímání potravy u vodních plžů

Postup:

1. do akvária, jehož stěny jsou pokryté řasami, dejte bahenku nebo plovatku či okružáka (nebo ampulárii)
2. pozorujte, jak konzumuje řasy

PO: Kterým orgánem seškrabují plži řasy ze stěny akvária?

III. Pohyb plžů

Postup:

1. hlemýždě (páskovku, oblovku, ...) dejte na skleněnou desku
2. desku zvedněte a pozorujte pohyb zespodu
3. uvidíte světlé a tmavé pásy na noze

PO: Čím jsou tyto pásy způsobené?

4. do cesty dejte hlemýždi žiletku upevněnou v zátce

PO: Přeleze hlemýžď žiletku? Pořeže se? Proč?

IV. Poznávání a zakreslení ulit nejběžnějších plžů

štitkonošci (*Polyplacophora*):

1. chroustnatka středomořská (*Chiton olivaceus*)

plži (*Gastropoda*): předožábří (*Prosobranchiata*):

2. přílipka miskovitá (*Patella vulgaris*) dvoupředsíňoví (Diotocardia)
3. ušeň mořská (*Haliotis tuberculata*) dvoupředsíňoví (Diotocardia)
4. donka dalmatská (*Astraea rugosa*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
5. homolice (*Conus* spp.) jednopředsíňoví (Monotocardia)
6. jehlanka obecná (*Gourmya vulgata*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
7. monodonta spirálovitá (*Monodonta turbinata*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
8. křídlatec obecný (*Lambis lambis*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
9. křídlatec veliký (*Strombus gigas*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
10. křídlatka pelikáni (*Aporrhais pespelecani*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
11. ostranka jaderská (*Murex brandaris*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
12. ostranka tupá (*Murex trunculus*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
13. rapana žilkovaná (*Rapana venosa*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
14. vršatka síťkovaná (*Hinia reticulata*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
15. zavinutec tygrovaný (*Cypraea tigris*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
16. ampulárka obrovská (*Pomacea maculata*) jednopředsíňoví (Monotocardia) – J. Am.
17. ampulárka okružáková (*Marisa cornuarietis*) jednopředsíňoví (Monotocardia) – J. Am.
18. bahenka živorodá (*Viviparus contectus*) jednopředsíňoví (Monotocardia)
19. bahenka uherská (*Viviparus acerosus*) jednopředsíňoví (Monotocardia)

plži (*Gastropoda*): zadožábří (*Opisthobranchiata*):

20. zej tečkovaný (*Aplysia punctata*)

plži (*Gastropoda*): plicnatí (*Pulmonata*):

21. okružák ploský (*Planorbarius corneus*) spodnoocí (Basommatophora)
22. plovatka nadmutá (*Lymnaea auricularia*) spodnoocí (Basommatophora)
23. plovatka bahenní (*Lymnaea stagnalis*) spodnoocí (Basommatophora)
24. jantarka obecná (*Succinea putris*) stopkoocí (Stylommatophora)
25. oblovka velká (*Achatina achatina*) stopkoocí (Stylommatophora) – Afrika!
26. páskovka keřová (*Cepaea hortensis*) stopkoocí (Stylommatophora)
27. plamatka lesní (*Arianta arbustorum*) stopkoocí (Stylommatophora)
28. skalnice kýlnatá (*Helicigona lapicida*) stopkoocí (Stylommatophora)
29. skalnice lepá (*Faustina faustina*) stopkoocí (Stylommatophora)
30. suchomilka obecná (*Helicella obvia*) stopkoocí (Stylommatophora)
31. vřetenatka mnohozubá (*Lacinaria plicata*) stopkoocí (Stylommatophora)
32. zemoun skalní (*Aegopis verticillus*) stopkoocí (Stylommatophora)